

Biodiversiteit in wadi en stadsweide

Met de juiste mengsels is veel te bereiken

Een eenzijdige parkachtige omgeving, een grasveld dat niet of nauwelijks gebruikt wordt, ja zelfs voegen tussen de bestrating kunnen gebruikt worden voor het vergroten van de biodiversiteit in de stedelijke omgeving. Ecologisch adviseur Thijs Gerritsen neemt ons mee langs de mogelijkheden.

Auteur: Heidi Peters

Thijs Gerritsen is ecologisch adviseur bij Cruydt-Hoeck, leverancier van inheemse wilde planten en zaden. Voor de producten van Cruydt-Hoeck is een groeiende belangstelling, onder meer van gemeenten en andere overheden. 'Mensen mogen zich realiseren dat klimaatadaptieve oplossingen niet altijd met techniek te maken hebben', vindt Gerritsen. 'Binnenkort wordt de KlimaatExpo gehouden. Daar zie je dat er veel in technische oplossingen wordt gedacht, vanuit een engineersbenadering. Wij willen duidelijk maken dat je met groen ook veel kunt oplossen. De natuur beheerst de kunst van water vasthouden en opslaan, van warmte bufferen of temperen al miljoenen jaren. Die dingen kun je dus met planten doen. Tegelijkertijd ondersteun je zo de biodiversiteit.'

Integrale aanpak met planten

Klimaatadaptatie met behulp planten bereik je onder meer door de juiste inrichting van wadi's en door het aanleggen van bloemenweides. 'Met planten kies je voor een meer integrale aanpak', vindt Gerritsen. 'Met technische oplossingen pak je telkens maar een deel van het probleem op. Als je planten als oplossing kiest, tackel je alles. Een plant transpireert bijvoorbeeld, en door dat

vocht verkoelt de omgeving. Als er ook bloemen voor insecten aan zitten, doe je wat voor de biodiversiteit. Het wortelstelsel voedt het bodemleven en zorgt ervoor dat water beter kan wegsijpelen in de grond. Door het aanwezige bodemleven krijgt de grond een sponsfunctie en kan dan meer water opnemen. Voor zover ik weet, zijn er geen technische oplossingen die al deze functies hebben. In een bloemenweide wordt het water uit een stortbui sneller in de grond opgenomen dan in een grasveld', weet Gerritsen. 'We hebben dit getest; in sommige gevallen verschilde dat uren. Een biodiverse en integraal werkende oplossing is mooi én natuurlijk.'

Met andere ogen

'Veel gemeenten kijken of ze een nieuwe invulling kunnen geven aan locaties die ze al in beheer hebben. Met de nieuwe kennis die ze steeds meer opdoen, zien ze dat in dat ene gazon of in die parkachtige omgeving de biodiversiteit eigenlijk erg laag is', merkt Gerritsen. 'Men ziet dat er wel groen is, maar dat er weinig bloeit en dat het beter kan. Een bloemenweide is dan een goed alternatief voor plaatsen die minder intensief gebruikt worden. Overigens wordt dit ook aangekaart door bewoners, zowel bij ons

Ecologisch adviseur
Thijs Gerritsen

‘Zorg dat de wanden van wadi’s niet te steil zijn’

worden. Wil je wat beschutting creëren, dan mag de begroeiing rustig hoger uitgroeien. ‘Vervolgens kies je daar passende plantensoorten bij, die meerjarig kunnen standhouden en met wat extensief beheer goed terugkomen. Zo creëer je een langetermijnoplossing voor die plaats.’

Zonder waardplanten geen gewenste fauna

Gerritsen wordt regelmatig gevraagd om advies uit te brengen over plantennemensels. ‘Veel vragen gaan over biodiversiteit in algemene zin en over dieren in bredere zin, zoals vogels, kleine zoogdieren en insecten. Vragen over planten die specifieke bijen- of vlindersoorten aantrekken komen ook voor. Veel soorten fauna hebben specifieke waardplanten; de rupsen of larven eten alleen maar het blad of nemen alleen maar het stuifmeel op van bepaalde planten. Die link met inheemse soorten is sterk. Als die plant daar niet groeit, komt die bijen- of vlindersoort daar ook niet.’ Deze waardplanten blijken nogal eens onopvallende soorten te zijn, zoals paardenbloemachtige bloemen, die heel belangrijk zijn voor de duingroefbij en de kleine en grote bloedbij. In de stedelijke omgeving kun je veel betekenen met deze planten, maar ook met veldzuring en schapenzuring, die belangrijk zijn voor de kleine vuurvlieder. Gerritsen: ‘Het zijn niet de meest sprankelende bloemen en planten, waar mensen direct voor vallen, maar ze zijn wel heel belangrijk voor de biodiversiteit.’

Bloemen in straatsteenvoegen

In feite zijn er heel veel plaatsen waar planten kunnen bijdragen aan de biodiversiteit. Zo heeft Cruydt-Hoec een mengsel ontwikkeld voor voegen van straatstenen, dat op parkeerplaatsen gebruikt kan worden. Het mengsel bevat onder meer planten als tijm, steenanjer, margrietje en muizenoor. Deze zijn laag en zodenvormig en passen zich aan de eventuele autobelasting aan. ‘Die planten passen we ook op daken toe. Ze gedijen goed in droge omstandigheden en in de volle zon.’

Wadi’s, bloemenweides en planten voor tussen de straatstenen zijn voorbeelden van wat er allemaal mogelijk is in de stedelijke omgeving om de biodiversiteit lokaal te vergroten. Gerritsen: ‘Een extra plus zijn onze gebiedseigen mensels. In de ideale situatie sluiten de planten aan bij het landschap, bij wat er van oudsher hoort. Per gemeente hebben wij een lijst met – voornamelijk inheemse – planten die het daar goed doen, die passen bij de grond en de omstandigheden. Hier valt in de stad zeker wat voor te zeggen, maar ook in het buitengebied is het beter om geen zaden te zaaien van planten die daar van nature niet thuishoren of niet bij de grond passen. Wie hier meer over wil weten, kan altijd contact opnemen met mij of mijn collega’s.’

als bij gemeenten. Wie in het najaar zaait, heeft het seizoen daarop vaak al deels bloeiende planten in de bloemenweide. Zaai je in het voorjaar, dan is de ontwikkeling wat trager, zeker op schrale grond.’

Wadi’s niet te steil

Ook over de inrichting van wadi’s wordt steeds meer nagedacht. Het is volgens Gerritsen mogelijk om in wadi’s bloeiende planten te laten groeien, die meer kleur toevoegen aan de omgeving. ‘We merken dat er vaker voorafgaand aan nieuwbouwplannen al wordt nagedacht over de vraag hoe biodiversiteit een plaats kan krijgen. Dat kan door niet alleen grasvelden aan te leggen, omringd met niet-bloeiende hagen, maar door te kijken welke bloeiende plantensoorten toegepast kunnen worden.’

Wadi’s zijn bedoeld om nu en dan vol water te staan. Voor een bijdrage aan de biodiversiteit is het volgens Gerritsen belangrijk dat de verschillen in diepte niet te extreem zijn. ‘Voor de biodiversiteit wil je dat het water zo geleidelijk mogelijk afloopt en dat er nooit langer dan enkele weken achtereen water in de wadi staat. Anders krijg je al snel problemen met de dominante aanwezigheid van pitrus. Afhankelijk van de vorm van de wadi en de omstandigheden kunnen wij een passend mengsel samenstellen.’

Biodiversiteit langs de weg

Om een passend advies te kunnen geven, hebben de adviseurs van Cruydt-Hoec informatie nodig over de soort grond, de mate van vochtigheid, met name in de zomer, en de hoeveelheid schaduw. Ook het gebruik van de aangewezen plaats is belangrijk. Grenst de plek aan een verkeersknooppunt, dan mag de begroeiing in verband met de veiligheid niet te hoog

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!